

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Μάθημα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 1 Ιουλίου 2005
7.30 π.μ. – 10.00 π.μ.

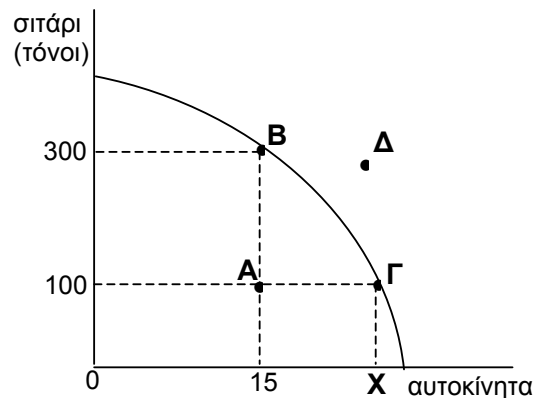
Το δοκίμιο αυτό αποτελείται από 6 σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Το ακόλουθο διάγραμμα δείχνει την Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων μιας οικονομίας:

- (α) Αν το κατά μονάδα κόστος ευκαιρίας των αυτοκινήτων μεταξύ των συνδυασμών Β και Γ είναι 20 τόνοι σιταριού, να υπολογίσετε την ποσότητα Χ των αυτοκινήτων που αντιστοιχεί στο συνδυασμό Γ.

(Μονάδες 4)

- (β) Να αναφέρετε δύο λόγους που θα επέτρεπαν στην οικονομία να παράξει το συνδυασμό Δ.

(Μονάδες 2)

- (γ) Να υποθέσετε ότι η οικονομία παράγει το συνδυασμό Α. Μπορεί η οικονομία αυτή να παράξει περισσότερες ποσότητες και από τα δύο αγαθά; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 3)

2. Ένα αρτοποιείο πούλησε σε υπεραγορές κατά τη διάρκεια του έτους 2004 ψωμιά αξίας £50.000. Το αρτοποιείο την 1.1.2004 είχε στην αποθήκη του ψωμιά αξίας £600, ενώ κατά την 31.12.2004 είχε απόθεμα αξίας £800. Το ίδιο έτος οι υπεραγορές πούλησαν στους καταναλωτές ψωμιά αξίας £60.000 και τους έμειναν απούλητα αξίας £500 στο τέλος του χρόνου.

- (α) Να υπολογίσετε την αξία της παραγωγής του αρτοποιείου που θα συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του ΑΕΠ του 2004 με τη μέθοδο της Τελικής Αξίας.

(Μονάδες 3)

- (β) Ποιο πρόβλημα μπορεί να παρουσιαστεί κατά τη μέτρηση του ΑΕΠ με την πιο πάνω μέθοδο και πώς μπορεί να αποφευχθεί;

(Μονάδες 2)

3. Δίνεται ο ακόλουθος υποθετικός πίνακας που αναφέρεται στον κρατικό προϋπολογισμό μιας χώρας για τα έτη 2002, 2003 και 2004:

	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>
Έσοδα (£εκ.)	320	350	400
Δαπάνες (£εκ.)	300	350	440

- (α) Τι είναι ο κρατικός προϋπολογισμός;

(Μονάδες 2)

- (β) Να εξηγήσετε τι εφαρμόζεται στην Κύπρο σε περίπτωση που δεν ψηφιστεί έγκαιρα ο προϋπολογισμός ενός έτους από τη Βουλή.

(Μονάδες 2)

- (γ) Με βάση τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα, να χαρακτηρίσετε τον προϋπολογισμό του κάθε έτους.

(Μονάδες 1,5)

- (δ) Να εξηγήσετε σε ποια κατάσταση πρέπει να βρίσκεται η οικονομία της χώρας για να μπορεί να καταρτιστεί το είδος του προϋπολογισμού του 2002.

(Μονάδες 1,5)

- (ε) Αν το ΑΕΠ της χώρας ήταν £800εκ. κατά το 2004, να σχολιάσετε τον προϋπολογισμό του έτους αυτού με βάση τα κριτήρια του Μάαστριχτ.

(Μονάδες 4)

(Σύνολο Μονάδων 25)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας της Συνολικής Χρησιμότητας (TU) και της Οριακής Χρησιμότητας (MU):

Ποσότητα Αγαθών (Q)	Αγαθό Χ		Αγαθό Ψ	
	TU	MU	TU	MU
0	0	-	0	-
1	10	10	18	18
2	18	8	28	10
3	23	5	33	5
4	24	1	33	0
5	24	0	27	-6
6	20	-4	17	-10

- (α) Αν η κάθε μονάδα από τα πιο πάνω αγαθά κοστίζει £2 και ο καταναλωτής διαθέτει μόνο £12, να αναφέρετε πόσες μονάδες από το κάθε αγαθό θα αγοράσει. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.
(Μονάδες 5)
- (β) Αν το εισόδημα του καταναλωτή ήταν απεριόριστο, πόσες μονάδες από τα πιο πάνω αγαθά θα αγόραζε και γιατί;
(Μονάδες 3)
2. Ποια είναι η διαφορά μεταξύ εκούσιας και αναγκαστικής αποταμίευσης; Να αναφέρετε ένα παράδειγμα για την κάθε περίπτωση.
(Μονάδες 3)
3. (α) Να αναφέρετε το είδος του πληθωρισμού που θα προκαλέσει στην κυπριακή οικονομία η μεγάλη αύξηση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς.
(Μονάδα 1)
- (β) Τι επιπτώσεις θα έχει στο Εμπορικό Ισοζύγιο της Κύπρου η αύξηση της τιμής του πετρελαίου; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.
(Μονάδες 2)
(Σύνολο Μονάδων 14)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία:

Αριθμός Εργατών (L)	Συνολικό Προϊόν (TP)	Μέσο Προϊόν (AP)	Οριακό Προϊόν (MP)
0	0	;	;
1	75	;	;
2	;	80	;
3	240	;	;
4	280	;	;
5	;	;	20
6	;	50	;
7	280	;	;

(α) Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας τον πιο πάνω πίνακα και να τον συμπληρώσετε.

(Μονάδες 5)

(β) Να σχεδιάσετε **σ' ένα διάγραμμα** τις καμπύλες του Μέσου και του Οριακού Προϊόντος.

(Μονάδες 4)

(γ) Να συγκρίνετε την παραγωγικότητα της επιχείρησης όταν απασχολεί 3 και 4 εργάτες. Να αιτιολογήσετε τη μεταξύ τους διαφορά.

(Μονάδες 3)

2. Δώστε την έννοια των πιο κάτω όρων:

- (α) Αντιπληθωρισμός
- (β) Τέλειος ανταγωνισμός
- (γ) Τέλος ή δικαίωμα
- (δ) Ενδιάμεσα αγαθά

(Μονάδες 6)
(Σύνολο Μονάδων 18)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Κάποιος εργαζόταν ως υπάλληλος σε μια επιχείρηση και έπαιρνε μισθό £9.600 το χρόνο. Είχε επίσης καταθέσεις προθεσμίας £30.000 με επιτόκιο 4% και ένα ιδιόκτητο ακίνητο, το οποίο ενοικίαζε προς £250 το μήνα. Πριν από ένα χρόνο σταμάτησε από την εργασία του και αποφάσισε να διαθέσει το ποσό των καταθέσεών του για να κάμει δική του επιχείρηση, προσφέροντας τις υπηρεσίες του και το ακίνητό του για τις ανάγκες της επιχείρησης. Στο τέλος του χρόνου οι πωλήσεις του έφτασαν στις £66.800 και τα έξοδα που πλήρωσε σε τρίτους στις £45.000. Ο επιχειρηματίας θέλει να πραγματοποιήσει φυσιολογικό κέρδος £8.000.

Ζητείται να υπολογίσετε:

(α) Το αφανές κόστος.

(Μονάδες 5)

(β) Το οικονομικό κόστος.

(Μονάδες 2)

(γ) Το οικονομικό κέρδος ή ζημιά και να σχολιάσετε το αποτέλεσμα από οικονομική άποψη.

(Μονάδες 5)

2. Τα πιο κάτω δημογραφικά στοιχεία αναφέρονται σε μια υποθετική οικονομία:

Απασχολούμενοι	570 000
Ποσοστό Ανεργίας	5%

Ο Μη Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός ισούται με το 1/3 του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού.

(α) Ζητείται να υπολογίσετε:

- i) Τον Οικονομικά Ενεργό Πληθυσμό της χώρας.
- ii) Το συνολικό πληθυσμό της χώρας.
- iii) Τον αριθμό των ανέργων.

(Μονάδες 6)

(β) Να αναφέρετε τέσσερις κατηγορίες ατόμων που περιλαμβάνονται στο Μη Οικονομικά Ενεργό Πληθυσμό.

(Μονάδες 2)

(Σύνολο Μονάδων 20)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

1. Να εξηγήσετε με τη βοήθεια σχετικού διαγράμματος, την επίδραση που θα έχει στην ποσότητα και την τιμή ισορροπίας της ζάχαρης, η πρόσφατη απόσυρση από την αγορά μεγάλης ποσότητας ακατάλληλου μελιού.

(Μονάδες 5)

2. Ποιο κατά τη γνώμη σας είναι το πιο σημαντικό Ισοζύγιο για μια χώρα και γιατί;

(Μονάδες 3)

3. Η βιομηχανία “ΜΕΛΙΣΣΑ Λτδ” κατασκευάζει κυψέλες τις οποίες πουλεί προς £40 τη μια. Τα ετήσια σταθερά έξοδα της επιχείρησης ανέρχονται σε £5.000 και το μέσο μεταβλητό κόστος (αναλογικό) £25.

Να υπολογίσετε πόσες κυψέλες πρέπει να κατασκευάζει η βιομηχανία, αν επιθυμεί να πραγματοποιεί ετήσια κέρδη £10.000.

(Μονάδες 6)

4. Μια εταιρεία εισάγει ένα προϊόν από την Κίνα με κόστος αγοράς £60 το τεμάχιο. Το προϊόν επιβαρύνεται με εισαγωγικό δασμό 25% και πωλείται προς £100 το τεμάχιο. Οι πωλήσεις της εταιρείας το έτος 2004 ανήλθαν στις £40.000.

Η Κυβέρνηση από την 1 Ιανουαρίου 2005 αύξησε τον εισαγωγικό δασμό από 25% σε 40%. Η ελαστικότητα ζήτησης του αγαθού είναι 4,5.

- (α) Να υπολογίσετε πόσες μονάδες προϊόντος αναμένεται να πουλήσει η εταιρεία το 2005, αν αυξήσει την τιμή πώλησης κατά το ποσό που αυξήθηκε ο δασμός.

(Μονάδες 5)

- (β) Να υπολογίσετε αν θα αυξηθούν ή θα μειωθούν τα δημοσιονομικά έσοδα και πόσο, μετά την αύξηση του δασμού και της τιμής πώλησης του προϊόντος.

(Μονάδες 4)**(Σύνολο Μονάδων 23)**

.....**Τ Ε Λ Ο Σ**.....

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ